

Sagsbehandling i skattedepartementet og statsskattedirektoratet

Skattedepartementets og statsskattedirektoratets behandling af en sag, herunder manglende besvarelse af erindringskrivelser, gav på nogle punkter anledning til kritik.

FOB nr. 80.556

Henstillet til skattedepartementet og statsskattedirektoratet i fællesskab at fastlægge en ordning vedrørende svarfrister (og rykningsfrister), rykning og rykningsbesvarelser i overensstemmelse med det, jeg har anført i min beretning for 1972, s. 218.

(J. nr. 1980-1186-220).

A klagede over den tid, der var medgået til skattedepartementets besvarelse af hans skrivelse af 18. marts 1980 vedrørende spørgsmålet om rigtigheden af, at han skulle betale morarenter af restancer med forskudsskat for indkomståret 1977.

Det fremgik af de foreliggende oplysninger, herunder sagens akter, at der i sagen var foretaget følgende ekspeditioner:

1980:

24.3.: Skattedepartementet modtog A's ovennævnte skrivelse af 18. marts 1980.

25.3.: Skattedepartementet anmodede statsskattedirektoratet om en udtalelse om sagen. Samtidig meddelte departementet A, at departementet til brug ved behandlingen af sagen havde måttet indhente en udtalelse hos statsskattedirektoratet, og at der derfor »vil ... kunne gå nogen tid, inden De modtager svar«.

14.4.: Statsskattedirektoratet anmodede Helsingør kommunes skatteforvaltning om en udtalelse.

30.4.: Helsingør kommunes skatteforvaltning anmodede kommunens opkrævningskontor om en udtalelse.

13.5.: Helsingør kommunes opkrævningskontor afgav en udtalelse til kommunens skattekontor.

2.6.: Skattedepartementet skrev til statsskattedirektoratet: »Da man ikke ser at have modtaget svar (på skrivelsen af 25. marts 1980; min bemærkning), skal man herved bringe sagen i erindring«.

24.6.: Efter at udtalelsen fra opkrævningskontoret var blevet fremsendt til statsskattedirektoratet og modtaget her den 21. maj 1981, anmodede direktoratet om ligeledes at modtage en udtalelse vedrørende ligningen af A.

23.7.: Helsingør kommunes skatteforvaltning afgav udtalelse til statsskattedirektoratet.

15.9.: I en skrivelse erindrede A skattedepartementet om sagen.

18.9.: Skattedepartementet skrev til A - som svar på hans skrivelse af 15. september 1980 - »at man dags dato har erindret statsskattedirektoratet om sagens besvarelse. - Når statsskattedirektoratets svar foreligger, vil man vende tilbage til Deres forespørgsel«. Skattedepartementet sendte statsskattedirektoratet en genpart af denne skrivelse og tilføjede: »Hvilket herved meddeles under henvisning til skrivelse herfra af 25. marts 1980 samt erindringskrivelse af 2. juni 1980. - Sagen bringes herved på ny i erindring«.

15.10.: A erindrede i en skrivelse på ny skattedepartementet om sagen.

20.10.: Skattedepartementet meddelte A, »at man dags dato på ny har mindet statsskattedirektoratet om sagen. - Når statsskattedirektoratets svar foreligger, vil man vende tilbage til Deres forespørgsel«. Skattedepartementet sendte statsskattedirektoratet en genpart af skrivelserne til A og tilføjede: »Hvilket herved meddeles under henvisning til skrivelse herfra af 25. marts 1980 samt erindringskrivelser af 2. juni og 18. september 1980. - Man beder oplyst, hvad sagen beror på«.

22.10.: A indgav klage til mig; jeg modtog klagen den 27. oktober 1980.

18.11.: Jeg anmodede skattedepartementet om udtalelse efter forud indhentet erklæring fra statsskattedirektoratet samt om udlån af sagens akter, når dette kunne ske uden at sinke sagens behandling. Jeg underrettede A om min henvendelse til skattedepartementet.

19.11.: Skattedepartementet bad i en skrivelse til statsskattedirektoratet »oplyst, hvorpå sagen beror, samt hvilket svar der kan forventes«.

20.11.: Skattedepartementet, der havde modtaget min ovennævnte skrivelse af 18. november 1980, udbad sig »snarest belejligt statsskattedirektoratets udtalelse om sagen«.

3.12.: Skattedepartementet sendte statsskattedirektoratet en afskrift af departementets ovennævnte skrivelse af 20. november til direktoratet og tilføjede: »Da man ikke ser at have modtaget Deres svar, skal man herved bringe sagen i erindring«.

10.12.: Statsskattedirektoratet indhentede telefonisk yderligere oplysninger fra Helsingør kommune.

16.12.: I en skrivelse til mig gav A udtryk for utilfredshed med, at sagen fortsat trak ud.

1981:

16.1.: Jeg rykkede skattedepartementet for svar i sagen og anmodede om, at sagens behandling blev fremskyndet mest muligt.

21.1.: Statsskattedirektoratet afgav udtalelse til skattedepartementet.

20.2.: Skattedepartementet sendte på ny statsskattedirektoratet en afskrift af departementets skrivelse af 20. november 1980 og anførte: »Da man trods erindringskrivelse af 3. december 1980 ikke ser at have modtaget svar, skal man herved på ny bringe sagen i erindring«. Som det ses »krydsede« skattedepartementets erindringskrivelse af 20. januar 1981 statsskattedirektoratets udtalelse af 21. januar 1981 til departementet.

26.2.: Skattedepartementet besvarede A's henvendelse af 18. marts 1980. Departementet beklagede den sene besvarelse.

Skattedepartementet svar til A beroede - som det ses - navnlig på den udtalelse fra statsskattedirektoratet, som departementet bad om den 25. marts

1980, men først modtog i skrivelse af 21. januar 1981. Som det fremgår af oversigten ovenfor, rykkede skattedepartementet statsskattedirektoratet for svar ved skrivelser af: 2. juni 1980, 18. september 1980, 20. oktober 1980, 19. november 1980, 20. november 1980 (i anledning af min høring på grundlag af A's klage til mig), 3. december 1980 og 20. januar 1981.

Ifølge statsskattedirektoratets oplysninger til mig i en udtalelse af 4. maj 1981 kunne direktoratet ikke se at have modtaget skattedepartementets erindringskrivelser af 12. juni og 3. december 1980.

Det fremgik endvidere af sagen, at ingen af skattedepartementets mange erindringskrivelser til statsskattedirektoratet var besvaret skriftligt. Om nogen af erindringskrivelserne var besvaret telefonisk kunne ikke oplyses med sikkerhed, men der var ifølge de telefoniske oplysninger, jeg modtog fra statsskattedirektoratet og skattedepartementet, hverken i direktoratets eller i departementets sag gjort noget notat om en telefonisk besvarelse af nogen af erindringskrivelserne.

I en skrivelse af 30. januar 1981 i anledning af A's klage til mig afgav statsskattedirektoratet alene den udtalelse, »at den relativt lange ekspeditionstid har sammenhæng med personaleafgang og sygdom i sagskontoret«.

I en udtalelse af 26. februar 1981 indskrænkede skattedepartementet sig i hovedsagen til at referere denne udtalelse fra skattedepartementet.

I skrivelse af 26. marts 1981 til statsskattedirektoratet udbad jeg mig nogle supplerende oplysninger, bl. a. vedrørende spørgsmålet om statsskattedirektoratets besvarelse af skattedepartementets erindringskrivelser, jfr. ovenfor.

Herefter afgav statsskattedirektoratet i skrivelse af 4. maj 1981 en noget udførligere udtalelse, hvori direktoratet bl. a. anførte følgende:

»...

Statsskattedirektoratet har under henvisning til folketingets ombudsmands forespørgsel af 18. november 1980 tidligere over for skattedepartementet udtalt, at sagens relativt lange ekspeditionstid har sammenhæng med personaleafgang og sygdom i sagskontoret.

Uanset dette sammenfald af uheldige forhold på personaleområdet burde sagen have været afsluttet på et tidligere tidspunkt, idet bl. a. de af skattedepartementet fremsendte erindringskrivelser burde have bevirket, at kontorets ledelse havde sørget for, at sagen blev færdigekspederet. Statsskattedirektoratet beklager derfor den lange ekspeditionstid.

For at undgå at noget tilsvarende sker i fremtiden, er der truffet foranstaltninger til at sikre, at retningslinjerne for postmodtagelse og sagsregistrering m. v. overholdes.

Man har endvidere over for kontorets personale indskærpet reglerne i statsministeriets cirkulærskrivelser af 12. oktober 1973 og 11. september 1978.«

I en skrivelse til A udtalte jeg herefter følgende:

»Fra skattedepartementets modtagelse (den 24. marts 1980) af Deres henvendelse (af 18. marts 1980) og til departementets besvarelse heraf (den 26. februar 1981) er der gået 11 måneder og dermed så lang tid, at det i forhold til Dem må forekomme urimeligt.

Skattedepartementets sagsbehandling:

Den ovenfor omtalte lange behandlingstid har navnlig beroet på, at der medgik ca. 10 måneder til statsskattedirektoratets afgivelse (den 21. januar 1981) af den udtalelse til skattedepartementet, som departementet havde anmodet direktoratet om den 25. marts 1980.

Skattedepartementets egen behandlingstid (ca. 1 måned) kan naturligvis ikke give grundlag for kritik.

Det fremgår af sagen, at skattedepartementet ikke har givet Dem nogen orienteringer om sagen i tidsrummet (på næsten et halvt år) fra den 25. marts 1980 til den 18. september 1980 eller i tidsrummet (ca. 4 måneder) fra den 20. oktober 1980 til den 26. februar 1981; orientering er derimod givet ved besvarelse den 18. september og 20. oktober 1980 af Deres erindringsskrivelser af henholdsvis 15. september og 15. oktober 1980.

Jeg finder, at det havde været rigtigst, om skattedepartementet i noget videre omfang havde orienteret Dem om sagen. Jeg henviser herved til statsministeriet cirkulærskrivelse af 12. oktober 1973 (omtalt i min beretning for 1973, s. 40-41), der er indskærpet ved statsministeriets cirkulærskrivelse nr. 221 af 11. september 1978, hvori statsministeriet har henstillet, at der, når behandlingen af en sag trækker ud, gives vedkommende ansøger eller klager oplysning om, hvorpå sagens behandling beror, og så vidt muligt om, hvornår afgørelsen vil foreligge.

Jeg finder endvidere, at skattedepartementet burde have rykket statsskattedirektoratet kraftigere, end det er sket. Jeg sigter herved navnlig til spørgsmålet om rykkerskrivelsernes form og til det forhold, at skattedepartementet affandt sig med, at erindringsskrivelserne forblev ubesvarede, uden at dette gav skattedepartementet anledning til at gøre særlige opmærksomheder over for direktoratet. Jeg sigter også til det forhold, at skattedepartementet, efter den første rykkerskrivelse af 2. juni 1980 (som statsskattedirektoratet ikke kan se at have modtaget), ikke rykkede i sagen før ca. 3 ½ måned senere (den 18. september 1980).

Jeg har gjort skattedepartementet bekendt med min opfattelse.

Statsskattedirektoratets sagsbehandling:

Fra direktoratets modtagelse af skattedepartementets høringskrivelse af 25. marts 1980 og til direktoratets besvarelse den 21. januar 1981 gik der som allerede omtalt ca. 10 måneder.

Jeg finder det meget beklageligt, at sagens behandling tog så lang tid. Jeg skal herved navnlig pege på, at der i tiden fra den 23. juli 1980, da

statsskattedirektoratet modtog sagen fra Helsingør kommune, og til den 21. januar 1981 (da direktoratet afgav udtalelse til skattedepartementet), det vil sige gennem ca. et halvt år, ikke blev foretaget udgående ekspeditioner i sagen bortset fra, at direktoratet den 10. december 1980 telefonisk indhentede nogle supplerende oplysninger fra Helsingør kommune. Endvidere må det ved bedømmelsen af statsskattedirektoratets sagsbehandling komme i betragtning, at direktoratet anvendte den omtalte meget lange behandlingstid, uanset de ovennævnte mange erindrings skrivelser fra skattedepartementet, og uanset at direktoratet blev gjort bekendt med, at De den 15. september og 15. oktober 1980 havde rykket skattedepartementet for svar.

Jeg finder statsskattedirektoratets holdning til skattedepartementets erindrings skrivelser meget beklagelig. Ingen af erindrings skrivelserne er besvaret skriftligt. Det kan ikke ganske afvises, at nogle af erindrings skrivelserne kan være besvaret telefonisk, uden at der er gjort notat i direktoratets eller departementets sag. Jeg finder det dog - bl. a. på grundlag af indholdet af og sammenhængen mellem erindrings skrivelserne - ubetænkeligt at lægge til grund, at direktoratet i betragteligt omfang har undladt at besvare disse; for så vidt nogle af erindrings skrivelserne måtte være besvaret telefonisk, burde der i øvrigt være gjort notat om besvareelserne i såvel direktoratets som departementets sager. Jeg skal pege på, at skattedepartementet i skrivelserne af 20. oktober og 19. november 1980 ikke alene »erindrede« statsskattedirektoratet om sagen, men udtrykkeligt bad direktoratet om at oplyse departementet om, hvad sagens behandling beroede på.

Efter min mening tilsiger god forvaltningsskik, at en forvaltningsmyndighed, der af en anden myndighed er anmodet om en udtalelse og derefter bliver rykket for denne udtalelse, besvarer rykkerskrivelsen hurtigt, hvis myndigheden ikke er i stand til i stedet i løbet af ganske kort tid at afgive den udtalelse, som myndigheden er anmodet om.

Jeg har gjort statsskattedirektoratet bekendt med min opfattelse. - Om min opfattelse af skattedepartementets måde at rykke statsskattedirektoratet på henviser jeg til mine bemærkninger ovenfor ...

Jeg har i tilslutning hertil - i skrivelser til både statsskattedirektoratet og skattedepartementet - henvist til min beretning for 1972, s. 216-18, og 1973, s. 40-41:

I en skrivelse af 29. september 1972 (til administrationsdepartementet) anførte jeg (beretningen for 1972, s. 218):

»...

Der savnes undertiden en nærmere ordning vedrørende svarfrister m. v. ved høring.

Af hensyn til sagsbehandlingens fremskyndelse er det naturligvis vigtigt, at fristerne ikke er længere end påkrævet.

Erfaringerne viser imidlertid, at det også er betydningsfuldt, at der er en nærmere kommunikation mellem den hørende og den hørte vedrørende fristspørgsmålet. Det tidspunkt, inden hvilket svar forventes, bør derfor enten angives i høringsskrivelsen eller være generelt bestemt ved aftale mellem de pågældende myndigheder eller ved cirkulære.

Der synes ikke hos alle myndigheder at være etableret noget fast system vedrørende besvarelse af rykkerskrivelser, der sendes fra den kompetente til den hørte myndighed. Jeg henviser herved til de sager, der er omtalt i ombudsmandens beretninger under stikordet »manglende besvarelse af erindringsskrivelser«.

Det bør formentlig fastlægges som en almindelig ordning, at rykning straks finder sted, når sagen fremtages efter den fastlagte frist, og at den hørte myndighed da (skriftligt eller telefonisk) svarer med oplysning om, hvorpå sagen beror, og om, hvornår svar kan forventes.

...«

I skrivelse af 12. oktober 1973 til samtlige ministerier og styrelser (min beretning for 1973, s. 40-41) henstillede statsministeriet, at (bl. a.) de retningslinjer, der indeholdtes i min lige nævnte skrivelse af 29. september 1972, blev fulgt ved sagsbehandlingen, for så vidt ikke særlige forhold, herunder personaleforholdene, taler herimod.

Jeg har henstillet til skattedepartementet og statsskattedirektoratet i fællesskab at fastlægge en ordning vedrørende svarfrister (og rykningsfrister), rykning og rykningsbesvarelser i overensstemmelse med det, jeg har anført i min beretning for 1972, s. 218 (jfr. statsministeriets cirkulærskrivelse af 12. oktober 1973).«

Supplerende oplysninger om sagen

Med skrivelse af 15. april 1983 sendte skattedepartementet mig et eksemplar af departementets skrivelse af 13. april 1983 om de mellem departementet og statsskattedirektoratet aftalte retningslinier om svarfrister og rykningsfrister m.v. i sager, hvori departementet hører direktoratet.

Jeg meddelte skattedepartementet, at jeg havde taget det oplyste til efterretning.